

mentis, ac minantis Civitati obsidionem, ignem, et ferrum, et hujusmodi gravissima mala, ac interim nec tempus, nec vis haberetur adeundi tam cito Summum Pontificem, in tali urgente casu, si cæteræ aliæ requisitæ conditiones adessent, sufficeret consensus Episcopi, et Cleri; Sic expresse Abbas in cit. cap. *Non minus*, 4, num. 19, de Immunit. Eccles. Pignatell. tom. 3, consult. 13, num. 37. Castropal. part. 2, tract. 12, disput. unic. punct. 9, num. 7. Diana part. 5, tract. 1, resolut. 11. Silvester verb. *Immunitas* 1, num. 20. Pirhing lib. 3, decr., tit. 49, num. 72. Reiffenstuel ibid. num. 260, vers. *Limitatur* testatus de communi; arg. cap. *Pervenit* 2, de Immunit. Eccles. l. *Tutor. qui repertorium* 7, ff. de administr. Tutor. Et ratio est, quia quod non est licitum in Lege, necessitas facit licitum, textu expresso in cap. *Quod non est licitum* 4, de Reg. Juris; Necessitas enim non habet Legem, c. *Sicut* 11, de consecrat. distinct. 1, cap. *Consilium* 2, de observat. jejunior. cap. *Omnes* 1, de feriis; cap. *Consulisti* 3, de celebrat. Missarum, cum similibus. Tum quia in simili urgente necessitatis casu adest præsumpta Pontificis voluntas. Tum etiam quia in tali urgente necessitate subintrat jus naturale, quo Respublica jus habet ad se protegendum etiam contra Ecclesiasticos, si isti in tali imminente, et gravi periculo ipsam succurrere nolint. Lex enim positiva, sive divina, sive humana sit, non obligat, quando urget vis præcepti naturalis atque divini; D. Thom. part. 2, quæst. 94, art. 1, Azor. tom. 1, lib. 5, cap. 13 et 14, et part. 2, lib. 4, c. 18. Pignatell. tom. 3, cit. consult. 15, numer. 37, et alii passim.

(7. Advertendum tamen est cum citatis Doctoribus, quod licet talis urgens necessitas, et moræ periculum facile possit contingere in exactione contributionis ad unum, vel alterum actum, seu ad breve tempus, si tamen necessitas diutius duret, et contributio ad longum tempus continuanda sit, tunc pro tali continuatione debet obtineri Papæ consensus, quamvis sine ipsius expresso consensu, ratione talis urgentis moræ periculi fuerit incepta. Cum enim quoad continuationem lex de exquirendo Pontificis consensu, non obstante necessitate, servari possit, ut supponitur, debet necessario adimpleri, eo quod causa excusans cessaverit; argum. cap. *cum cessante* 60, de appellation. leg. *Adigere* 6, § 2, ff. de jure patron.

(8. Item advertendum est, quod sicut urgente moræ periculo, absque expresso consensu Papæ contributiones ab Ecclesiasticis exigi, et respective solvi possunt, ita etiam absque expresso consensu Episcopi, et Cleri, si aliqua particularis intervenerit urgens necessitas, et impossibilitas interim adeundi Episcopum; militat enim eadem ratio in utroque casu; et ubi eadem est ratio, eadem est juris dispositio; l. *Ideo* 27, ff. de Legibus, l. *Illud* 31, ff. ad Leg. Aquil. cap. *Inter corporalia* 2, de translation. Episc. Sic Reiffenstuel cit. num. 260, vers. *Limitatur*, et alii.

(9. Nomine Cleri, qui una cum Episcopo

debet primus examinare, deliberare, et judicare, an necessitas Reipublicæ tanta sit, ut Laicorum facultates non sufficiant, et consequenter de bonis quoque Ecclesiasticorum sit succurrendum, hic venit non solum Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, sed totus Clerus Diocesis saltem in suis deputatis, Abbas in cap. *Non minus* 4, n. 1, de Immunit. Eccles. et ibi Fagnan. num. 23, ac Barbosa num. 7, Pignatell. tom. 3, consultat. 13, num. 34, Magala part. 2, lib. 2, cap. 17, quæst. 6, num. 124, Bellet. Disquisit. Cleric. part. 1, tit. de exempt. Clericor. § 2, num. 5, Barbosa in Bulla *Cænæ* disput. 1, quæst. 19, punc. 3, n. 3, § 16, Marchin. de peste part. 4, cap. 4, num. 11, et alii passim; Rota in cit. Brundisina Tabellæ 13 Februar. 1604. cor. Pegna, quam sequuta est S. Congreg. Immunit. 28 April. 1640, apud Barbos. cit. lib. 1 Jur. Eccl. cap. 39, § 1, num. 8, et in Parm. Placentina, Mantuana, Aquin. Casalen. Mutin. Regien. Lucan. Brixien. Cremonen. Nullius Guastallæ, et Nonantulæ 22 Decembris 1691, et 26 Novembr. 1693, in Mediolanen. et Flor. 1 Septembris 1693, et in Pedemontana 15 et 16 Jul. 1691, apud Riccium loco citato verb. *Contributio causa belli* ibi: «Auditis Ordinariis locorum, et convocatis deputatis Cleri, tum sæcularis, tum Regularis, ad habendum consensum pro suppeditando honesto subsidio in supplementum facultatum Laicorum tempore belli etc.» Vide ibi, ubi plurima alia decreta referuntur ad rem. Unde ad id non sufficit deliberatio Episcopi cum Capitulo Ecclesiæ Cathedralis, et multo minus solius Episcopi argum. Clement. 1 et 2, de censibus. Et ratio est, quia concursus Cleri simul requiritur pro forma in cit. cap. *Non minus*, ibi: «Nisi Episcopus, et Clerus etc.» et in cit. cap. *Adversus*, ibi: «Si Episcopus simul cum Clericis, etc.» Tum quia *quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari*, textu expresso in cap. *Ad hæc* 7, de Offic. Archidiaconi; et cap. *Quod omnes* 29, de Reg. Jur. in 6, quidquid in contrarium sentiant aliqui apud Reiffenstuel loc. cit. num. 218.

(10. Et hanc servando statutam formam, consulitur et indemnitati Immunitatis Ecclesiasticæ, et securitati Episcoporum; consulitur indemnitati Immunit. quia per talem formam occurritur collusioni quorundam Episcoporum qui Principum minis perterriti, vel spe præmii allecti, possunt Ecclesias, et Ecclesiasticas personas nimis gravare ad solvendas exuberantes solitas prætendi Contributiones contra dispositionem c. *Clericis* 3, de Immunit. Eccles. in 6. Et consulitur securitati Episcoporum, quia si ex solo suo arbitrio Contributio penderet, non audent tam facile illam armatis exercitibus, ac Principibus denegare, prout libere facere possunt docendo, quod non a se solis cum Capitulo suæ Cathedralis, sed a toto id Clero dependet, per supra allegata jura, et Decreta, ac alia similia.

(11. Quamvis tamen relinquatur arbitrio Episcopi, et Cleri examen, cognitio, et deliberatio, an tanta adsit communis necessitas,

ut Laicorum facultates non sufficiant, non tamen eorum arbitrio relinquitur consentire, vel dissentire ad contribuendum, sed ubi cognoverint, et judicaverint vere evenisse casum tantæ communis necessitatis, ut ad ipsam sublevandam, et reparandam non sufficiant Laicorum facultates, tenerentur et ipsi contribuere; Sic Pignatell. tom. 3, cit. consult. 15, num. 34, cum Gutierrez, Bartolo, et aliis ibi citatis; Reiffenstuel loc. cit. num. 259, et alii plures. Et ratio est, quia arbitrium Clero relictum, non intelligitur de libera voluntate Cleri, sed de arbitrio a Jure, et ratione regulato; verbum enim *existiment* in d. c. *Non minus*, ibi: «Subsidia per Ecclesias existiment conferenda,» et verbum *duxerint* in cit. c. *Adversus*, ibi: «Subsidia duxerint per Ecclesias conferenda,» non referuntur ad merum placitum voluntatis, sed ad arbitrium boni viri ratione regulatum; l. *Fideicommiss.* 11, § 7, ff. de Legatis 3, cum similibus.

(12. Per hoc autem quod cognita tali vera communi necessitate teneatur Clerus contribuere, non tenetur tamen, nec potest (nisi grave periculum sit in mora, juxta dicta supra num. 6.) contributionem statim solvere, nisi prius consulatur summus Pontifex, quia consilium et consensus Summi Pontificis ad id requiritur pro forma in cit. cap. *Adversus* 7, de Immunit. Eccles. ibi: «Propter impudentiam tamen quorundam Romanus Pontifex prius consulatur, cujus interest communibus utilitatibus providere.» Et concordat cap. *Clericis* 3, de Immunit. Eccles. in 6. Extravagant. *Quod olim* de immunit. Eccles. Bulla *Cænæ* § 18, Const. Urbani VIII, incip. *Romanus Pontifex*, et Sac. Cong. Immunit. quæ innumeris resolutionibus id semper decrevit, ut videri potest apud Riccium in citata sua Synopsi per tot. et signanter verb. *Contributio* num. 1. ibi: «Est opinio vera, observata, ut in Contributionibus Ecclesiasticorum semper prærequiratur Beneplacitum Apostolicum,» Sac. Con-

CONTRITIO

Vide verb. POENITENTIE SACRAMENTUM.

CONTUMELIA

Vide verb. DETRACTIO, art. 1, num. 8.

CONVENTUS

SUMMARIVM.

ARTICULUS 1. — Quoad ea quæ concernunt Conventuum fundationem, et translationem.

1. Pro legitima, et valida fundatione Conventuum, seu Monasteriorum Regularium sunt omnimode attendendæ Constitutiones Pontificiæ ad hoc editæ.
- 2. Adducitur Constitutio Clementis VIII. — 3. Adducitur Constitutio Gregorii XV. — 4. Adducitur Constitutio Urbani VIII. — 5. Adducitur Constitutio Innocentii X. — 6. Constitutiones Apostolicæ pro erigendis novis Conventibus sunt servandæ etiam extra Italiam, et in aliis Provinciis ultra montes.
- 7. Tales Pontificiæ Constitutiones servandæ sunt in erectione Conventuum omnium Regularium, tam

greg. Immunit. in Mutinen. 20 Martii 1643. lib. 3, decret. Pauluc. pag. 197.

(13. Unde advertunt communiter Doctores cum Abbate in c. *Adversus* n. 6, Pignat. cit. cons. 15, n. 16, Pirhing. cit. tit. 49, de Immunit. Eccles. n. 72, Reiffenstuel. ib. n. 260. quod non solum Laici exigendo, sed etiam Clerici sponte solvendo Contributiones quas-cumque, et Episcopi concedendo aut consentiendo, ut solvantur sine prævio expresso consensu Summi Pontificis, illicite, et invalide agerent, ac excommunicationem majorem Papæ reservatam incurrerent; cap. *Clericis* 3, de Immunit. Eccles. in 6, cum aliis supracitatis juribus (nisi forte excusarentur per grave periculum in mora juxta dicta supra n. 6.)

(14. Clerici enim nequeunt de se renunciare privilegio in favorem totius status Clericalis concessio arg. c. *Si diligenti* 12, de Foro competentis, ibi: «Cum non sit Beneficium hoc personale, cui renunciare valeat, sed potius toti Collegio Ecclesiastico publice sit indultum, cui privatorum pactio derogare non potest;» et concordat l. *Jus publicum* 38, ff. de pactis. Nec Episcopus eidem derogare, ac præjudicare potest cum inferior in Legem Superioris nullam habeat potestatem; c. *Inferior* 4, dist. 21, *Cum inferior* 16, de majorit. et obedient. Clement. *Ne Romani* 2, de election.

(15. Alia multa ad rem. Vide verb. *Bona Ecclesiastica* per tot. verb. *Clericus* art. 2, verb. *Gabella*, verb. *Immunitas Ecclesiastica* per tot. et signanter art. 4.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(16. De Contributione expensarum pro re communi, quando ea fieri pro æquis partibus debeat, et quando debeat fieri pro rata usus, commodi, et utilitatis, ut qui ex sociis ampliori tempore aut modo utitur, ampliores subeat expensas, late tradit Rot. in Novarien. Contributionis 22. Mart. 1748. coram Illustriss. Molin.

Mendicantium, quam non Mendicantium. — 8. Immo servandæ sunt tales Constitutiones etiam in reassumptione Conventus antea derelicti. — 9. Insuper non solum Decreta Apostolica servanda sunt in fundacione Conventuum, sed rigorosius in apertione Hospitorum, usque ad n. 10. — 11. Non sunt tamen attendendæ dictæ Constitutiones Apostolicæ, in translatione Conventus ad alium situm ejusdem loci, vel ob salubritatem aeris, vel ob periculum ruinae fabricæ, vel ob aliud grave incommodum. — 12. Neque sunt attendendæ dictæ Constitutiones Apostolicæ, etiamsi translatio fiat ad situm, in quo reperiuntur constructi Conventus aliarum Religionum, quæ privilegium habent, quod novi Conventus non erigantur, nisi servata certa distantia. —